

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

**Odlučnost i žilavost nikad spremnije Njemačke ponovo s
briga židovsko-plutokratskih zemalja.**

(Angloamerikanci još uvijek su tek u južnoj Italiji).

Iz glavnog stana Vodje Reicha,
7. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oru-
žanih snaga javlja:

Na tamanskom poluotoku i na ratištu između Melitopola i Zaporožja došlo je samo do mjesnih borbi. U težišnim odsjecima južnog i srednjeg istočnog bojišta bilo je jučer odbijeno više neprijateljskih napadaja većim djelom protunapadajem. Južno od Velikog Luki prešli su Sovjeti u napadaj sa jakim pješadijskim i oklopnim snagama koje su bile potpomognute jačim odredima zrakoplovstva. Borbe su u punom toku. Sa ratišta između Ilimenskog i ladoškog jezera javlja se mjesna borbena djelatnost. Njemački „Stuka“ zrakoplovi napali su u Crnom moru jedan odred od 3 sovjetska razarača koji je pokušao pucati na južnu obalu Krima. Pogodcima borbi bili su potopljeni sva tri razarača. U teškim odbrambenim borbama na kubanskom mostobranu kao i na južnom i srednjem odsjeku istočnog bojišta naročito su se istakli II. bataljon grenadirskog 290. puka istočnomarkska 9 oklopna divizija, ranjskovestfalska 506. i bavarska 337 pješadijska divizija.

Italijansko ratište U južnoj Italiji na rijeci Volturno bile su ponovljene neprijateljske pješadijske i oklopne snage većim djelom u protunapadaju odbijene, dok su u južnim Apeninima naše čete za osiguranje pozadine otstupile prema sjeverozapadu nakon šta su obranile neprijateljska nadiranja. U prostoru Termolije nastavljaju se ogorčene borbe sa pojačanim neprijateljem. Njemačko zrakoplovstvo gađalo je razornim bombama teškog kalibra ciljeve u području Londona. Svi zrakoplovi su se vratili u njihova uporišta.

Iz glavnog stana Vodje Reicha,
8. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oru-
žanih snaga javlja:

Sa čitavog istočnog ratišta javlja se živahna mjesna borbena djelatnost koja se u uskim odsje-

cima pretvorila u više sukoba. U borbenom prostoru južno od velikog Luki vodile su se jučer ogorčene borbe. Sovjeti su pokušali, potpomognuti odredima borbenih zrakoplova, proširiti uspjeli mjesni prodor. Njemačke protumjere su bile poduzete. Jaki odredi borbenih i nisko-borbenih zrakoplova njemačkog zrakoplovstva uzeli su živog učešća tokom čitavog dana u teškim odbrambenim borbama. Sedma oklopna divizija pod zapovjedništvom generala von Manstenffela naročito se istakla u borbama na srednjem Dnjepru svojim žestokim napadajima i žilavom izdržljivošću.

Talijanski front:

U južnoj Italiji u području Volturna bilo je odbiveno više neprijateljskih napadaja bornih kola. U južnom apeninu jačina borbi raste. Poslje ogorčenog oružanog obračunavanja bili su osujećeni pokušaji jakih britanskih snaga da kod Termolia splosno i opkole lijevo krilo našeg ratišta.

U istočnom djelu sredozemnoga mora postigli su njemački „Stuka“ zrakoplovi pogodke bombi na dvije neprijateljske krstarice i bombardovali bez prestanka artiljerijske položaje jednog neprijateljskog otočnog uporišta. Britanske zrakoplovne snage bacili su prošle noći bombe na mjesta njemačkog zaljeva te sproveli uz povredu švicarskog neutralnog područja terorističke napadaje na mjesta u južnom njemačkom prostoru naročito na Stuttgart. Nastale su veće štete. Oboreno je 9 neprijateljskih zrakoplova. Njemački borbeni zrakoplovi napali su u noći na 8. listopada London i Norwich i prouzrokovali su u obim gradovima proširene požare.

KRATKE VIJESTI

Uznemirenost u Americi. U Američkim listovima dolaze više puta do izražaja koji ukazuje na zabrinutost usljed razvoja ratnih prilika u istočnoj Aziji. Japan može sada mirno organizirati novo stečena područja i iskoristiti

Dalekosežna pomoć njemačke vojske stanovništvu Šibenika

Zajedničkim trudom tvrđavskog Zapovjednika i mjesnog Zapovjedništva uspjele se je staviti na raspolaganje stanovništvu grada Šibenika 20.000 kg. brašna iz zalih njemačkih oružanih snaga.

Pri ovome se radi o jednokratnoj pomoći koja bi trebala poboljšati ovo trenutno otežano pitanje ishrane. Ove dalekosežne mjere pomoći mjesnog zapovjedništva ponovo dokazuju da Njemci nisu došli kao osvajači i ugnjetajući nego kao pošteni prijatelji i da

u svoje ratne svrhe ogromne izvore sirovina kojima sada Japan raspolaže, i ova još uvijek rastuća industrija naoružanja morala bi se strašno izraditi pogotovo jer je Amerika jedinom većim dijelom svojih snaga zapletena u evropskom ratu.

Englezi pljačkaju južnu Italiju. Prema vijestima iz područja koji su zaposjednuti od Engleza engleski vojnici i časnici pljačkaju ne samo tamo nalazeća skladišta živežnih namirnica nego prije svega također bogate umjetnine zemlje. Iz čuvenog muzeja u Pompeju nestali su neprocjenjive i nenadoknadive vrijednosti.

Brige zbog engleskih kolonija. Iz engleskih novina sve više i više se razabire zabrinutost zbog kolonija. Osim onih kolonija koje su potpale Japanu Americi prijete opasnost da budu izgubljene i druge kolonije. Sve više i više rastući nemiri u Indiji i težnja indijskog naroda za slobodom predznaci su gubitku ove najveće engleske krunske kolonije. U svakom slučaju engleska će u ovom ratu izgubiti položaj svjetske sile.

Talijanskom kralju izdajniku oduzeta je carska kruna. Kad je Viktor Emanuel, koji se bilježio kraljem Italije i carem Etiopije, otpočeo svojim sramotnim izdajstvom nadao se je time steći naklonost neprijatelja. Ali sada posjeduje neprijatelj mišljenja o ovom izdajniku koji je on zaslužio. Prije svega oduzela mu se carska

oni stvarno poznaju samo jedan cilj: Novu evropu mira u kojoj nitko neće više gladovati, koji bude spreman da saraduje. To je bitna razlika Njemačka vojska pomaže činjenicom - Partizani naprotiv pokušavaju po naredenju Londona i Moskve da osude pučanstvo Dalmacije na smrt od gladi ometajući saobraćajne mogućnosti. Ali od ostvarenja ovog razbojničkog cilja štiti nas Njemački vojnič.

kruna. Kao kralj također igra jednu od najžalosnijih uloga pred licem čitavog svijeta, jer je izdajstvom svoju vlastitu zemlju predao neprijatelju.

Zabranjeni zidni natpisi u južnoj Italiji. Engleske okupatorne vlasti propisale su u južnoj Italiji već čitav niz strogih kazni jer narod zidnim natpisima izražava svoju vjernost Mussoliniju. U posljednje vrijeme umnožili su se slučajevi da se moglo po zidovima čitati natpisi kao „Viva Duce“ itd.

Devet miliona pučkoškolske djece. U jednom od statističkog državnog ureda izvedenom brojevu osnovnih škola bilo je utvrđeno da se na području velikog njemačkog Reicha nalazi 61774 osnovnih škola sa 216000 razreda, 218000 učitelja i preko 9 miliona pučkoškolske djece. Osim toga nalaze se na područjima, koji se nalaze pod njemačkom vlašću, u Elzasu, Lotaringiji, Luksenburgu, donjoj Štajerskoj, donjoj Koruškoj i u gornjoj Kranjskoj. 2566 pučkih škola koje zahvaću 9250 razreda 338000 školske djece i 6600 učitelja.

Švedanin star 104 godine sam pođonuje svoje cipele. Ovih dana je slavio najstariji stanovnik Švedske C. A. Nilsson svoj 104 rođendan. Sa 98 godina napustio je svoj postolarski zanat ali i danas još uvijek pođonuje sam svoje cipele. On je otac sedmero djece.

Političke vijesti:

Turska

Promjena u diplomatskoj službi.

Poslanički savjetnik kod turskog poslanstva u Berlinu, Kemal Ne-zad, i prvi sekretar poslanstva u Kairu pozvani su natrag na vršenje dužnosti kod ministarstva vanjskih poslova.

Ispravljene neistinite vijesti. Poluslužbena turska agencija „Agence Anatolic“ demantirala je navodno njemačke izvještaje po kojima je došlo do sukoba na sovjetsko turskoj granici. Agencija javlja da na ovoj vlada mir i red. Kako je u Wilhelmstrasse bilo izričito naglašeno da njemački izvještaji nisu nikad javljali o nekim sukobima na sovjetsko-turskoj granici, to se ukazuje da su švedski listovi objelodanili takve izvještaje.

Rumunjska

Kontrola židovskih poduzeća.

Židovska poduzeća u Rumunjskoj moraju uvrstiti zamjenbeno ljudstvo. Budući da su Židovi pokušavali da pređu preko ovih naredaba, od sada će se voditi jedan posebni registar u koji će ovo zamjenbeno osoblje svaki put naznačiti njihovu prisutnost.

MUŠKARCI I ŽENE DALMACIJE!

Vaše kuće, Vaš posjed i cio Vaš imetak, čak Vaš život i život Vaše djece sada leži u rukama bandita.

Dokončajte bratoubilačku borbu i uništenje života i Vašeg opstanka!

Suradivajte sa Njemačkom vojnom silom!

Odbijte svaku potporu bandita. Nedajte im konačište i hrane. Ne popravljajte im odjeću i t. d.

Povucite oštar potez između Vas, koji suradivate i koji ste voljni novog poretka i onih koji samo žive za ubijstva, hajdučovanje i pljačku. Starajte se, da se Vaša zavedena braća vrate iz šume.

Njemačka im vojna sila jamči za živote!

Javite najbližim vojnim vlastima banditske namjere sabotaze cesta, mostova i brzoglasnih vodova. Javite zasjede bandita koji spremaju napade. U slučaju sabotaze i napada, sumnja simpatiziranja bandita uvijek pada na mjestno stanovništvo.

U takovim slučajevima njemačka vojna sila sprovesti će bezobzirno protumjere.

Vi muškarci ćete izgubiti živote.

Onemogućite bandite da svojim postupkom unište Vašu sudbinu!

Spasite Vašu budućnost i Vašu sreću suradnjom i pod zaštitom njemačke vojne sile!

Zapovjednik njemačkih trupa.

Brige za prehranu i podjela hrane sa kazana

Brige za prehranu pučanstva ne samo što ne silaze sa dnevnog reda, već su dapače u punom pooštrenom jeku. Od 13. prošlog mjeseca, odkada je općinski odbor preuzeo svoju tešku dužnost došlo je u grad samo 9.000 kg. raži i nikakove druge hrane. Ta pridošla hrana može da dostaje za dva dana, ali je valja prije pomješati sa drugim brašnom, jer se bez primjese teško daje upotrebiti.

Kako u gradu imamo dovoljne količine soli, stupili smo u vezu sa trgovcima iz Drniša, nebili se moglo zamjenom dobiti nešto bijele hrane, ili kukuruza. Pregovori nijesu još zaključeni. Dolazili su nam ljudi iz okolice koji bi preuzeli sol u zamjenu za napolice, ali traže 3 kg. soli u zamjenu za 1. kg. napolice, a k tome za dovoz žitarica u grad 1. liru po kg. Svjetuju nas da to ne činimo, jer će oni kasnije pristati na mnogo povoljniju zamjenu. Kad bi se imalo vremena pričekati, bilo bi uputno, ali se moramo na nešto odlučiti da ne padnemo u još goru nevolju i ne ostanemo sasama bez hrane.

Sutra putuje za Zagreb drugo izaslanstvo općine, da tamo predoči teško stanje ishrane grada, jer od prvog izaslanstva niti smo dobili bilo kakove vijesti, niti onoga po što je pošlo, naime ni hrane, ni novaca.

Posebni odbor je pogledao spisak svih osoba koje su se prijavile za hranu sa kazana. Odbio je na stotine molitelja, a reducirao broj potrebnih na 4.000. Odbijeno je onima, za koje je odbor držao da se mogu proći bez kazana. Većinom su to osobe koje mogu kao dobrostojeći i danas doći do hrane, dok je sirotinji to nemoguće. Nije se gledalo nikoga zapostaviti, ali se je moralo postupiti pravedno i socijalno. Kako je predbilježba bila vrlo teški posao, a k tome revizija svih molitelja, zatim izdavanje iskaznica za kazana, rad se nije mogao dovršiti do najavljenog vremena, t. j. do u petak na večer, pa se je početak izdavanja hrane sa kazana morao odgoditi za jedan dan, tako da bi se podjelom hrane sa kazana imalo započeti u nedjelju, ili nadalje u ponedjeljak. Ovo zakašnjenje nije bilo nikako u programu i teško je to objaviti kad znamo, da mnogi siromašni građani nemaju kod kuće ni hrane za jedan dan, ali se drugačije nažalost nije moglo.

Hrana sa kazana dijeliti će se na tri mjesta i to: u Uboškom Domu, u Menzi (Bađani) i u sudskim tamnicama. Ta su tri mjesta odabrana jer imaju spremu za

kuhanje hrane za skupa 4.000 osoba. Trebalo je sve prijavljene porazdijeliti gdje će dobivati hranu, a pošto se odjedanput ne može pripremiti za svo to mnoštvo, moralo se je odrediti dva roka u svakoj kuhinji, jedan u 11 sati prije podne, a drugi u 3 sata poslije podne, te prijavljene osobe porazdijeliti na one kuhinje, koje su im najbliže. Na iskaznici koje su građani primili, označeno je gdje će primati hranu i dali u 11 sati, ili u 3 sata. Kako se ovakovi posao vrši po prvi put u Šibeniku, moralo se je svladati mnoge poteškoće, koje ističemo naročito zato, da se opravda zahtjevanje u podjeli hrane sa kazane.

Čim prođe veliki posao oko uređenja ishrane sa kazana, pristupit će se odmah podijeli šećera, ulja, soli i sapuna građanstvu, a što će se izvršiti koncem naredne sedmice.

Po zaključku lista: Kako je nastupilo nezadovoljstvo i protest kod svih onih, koje je odbor odbio za hranu sa kazane, to je za danas poslije podne dozvan cijei Općinski Odbor da vijeća hoće li se zadržati gornji zaključak, ili neće.

Poziv

Ovim se pozivlju svi vlasnici osobnih i teretnih samovozača u roku od tri dana prijave sva gori pomenuta vozila radi registracije. Ova odredba vrijedi za područje Općine Šibenik.

Pretstojništvo Redarstva

Svijesnost građana Šibenika

U časovima potpune odrezanosti i nedostatka saobraćajnih veza, koliko sa bližom okolinom grada toliko i sa ostalim krajevima zemlje, građani ovoga grada odazvali su se u lijepom broju općoj građanskoj dužnosti tj. radu za obnovu uspostavljanja redovitog željezničkog saobraćaja.

Dosadašnje radne snage koje su bile upotrebljene pri ovoj zajedničkoj stvari treba da posluže primjerom i ostalim građanima, koji ovu svoju građansku dužnost još nisu obavili.

Dali već znate?

... kako brzo se je povećao broj stanovnika na zemlji poslije 140 godina?

Godine 1800 bilo je na zemlji 873 milijuna ljudi, a 1940 godine broj je iznašao već 2216 milijuna. Poslije ovoga povisio se je broj ljudstva 2 1/2 po sto. Od pojedinih kontinenta doživjela je naročito Amerika jedan ogroman porast. Njezin broj ljudstva porastao je od 1800 do 1940 god.

od 25 na 276 milijuna, dakle jedanajsterostruko, dok se u Evropi nije gotovo niti podvostručio a u ostalim kontinentima se je približno podvostručio.

Šibenski Glasnik

služi narodu i njegovu gospodarstvu

Šibenski Glasnik

očekuje Vaše reklamne oglase

Narodno zdravstvo.

Istom prije kratkog vremena je društvo američkih apotekara i kemičara osudilo uporabu vitamin - ekstrakta jer je njihova uporaba imala ozbiljne posljedice.

Početak mudrosti znači naučiti kako da se izabere hrana. Bolje je povjeriti se prirodi nego laboratorijama i tvornicama, jer nam priroda pruža bolje i jeftinije vitamine.

Za danas ćemo se zadržati na prvim trim vitaminima i to: Vitamin A - vitamin rasta. Vitamin B - vitamin održavanja. Vitamin C - vitamin za reguliranje krvi.

Evo hrane, koja sadržava mnogo vitamina:

Vitamin A jako djelovanje imaju: maslac, špinat, salata, rajčice, naranče, bundeva, banane, zelje, bijeli grah, leća, artičok, koleraba. **Vitamin B** jako djelovanje: zob, pšenica - punovrijedna, žumanjak, mlijeko, leća, grašak; **srednje djelovanje**: badem, kikiriki, šparaga, zob, bijela repa, mrkva, raž, gljiva, kestenje, grožđe, paradajz, jabuke, luk, kupus, limun, špinat, pšenica, pasulj, kukuruz, grašak, obrano mlijeko, šljive, rotkvice, jabuke, trešnje, nepolirana riža. **Vitamin C** jako djelovanje: svježe zelje, limun, salata, naranča, maslac, rajčica;

srednje djelovanje: banane, bijela repa, mlade mrkve, zeleni pasulj, luk, zeleni grašak, krumpir, sok od grožđa.

razumje se, da povrće treba pravilno skuhati te da se vitamini ne unište dugim kuhanjem. U proljeće kada nam se pruža mnoštvo zelenih salata i povrća treba svako da se pobrine i njima se opskrbi. Svaka mudra domaćica će u toku godine spremiti dostatnu zalihu pojedinih povrća i voća tako da može dočekati zimu bogato opskrbljena rezervama, pomoću kojih će održati sebe i obitelj u dobrom zdravlju.

Tisak PUČKE TISKARE - Šibenik